

En vanlig Svensson med miljöaktivitet och nostalgi.

VILLAN.

Vår trivsamma villa byggdes 1962. På den tiden var det inte så mycket bevänt med att värna om miljön, men detta oaktat lät jag byggmästaren isolera med 5 centimeter stenullsmattor mellan fasadtegel och lättbetong för att i någon mån få ett mera värmebeständigt inomhusklimat. Oljan på den tiden kostade cirka 150 kronor kubikmetern.

Eftersom blev kostnaderna för uppvärmningen allt högre. Därför vidtog jag följande åtgärder. 1980 isolerades vinden, som endast hade ett lager kutterspån med 10 centimeter gullfiber och 5 centimeter stenullsmattor och ett brädgolv. Detta med bidrag från staten. Samma år installerades en Kantherm – ett ventilations- och värmeåtervinningsaggregat – och då kunde vi stänga av de vattenburna värmeelementen i sovrummen. Temperaturen där höll sig kring 18 grader. Radonhalten minskade dessutom från 312 becquerel per kubikmeter till 5–60 och 100 år 2002. Radonet, som är en hälsofara, kan skifta i värde. Aggregatet har fungerat i 30 år, men då skall man sköta om det väl. I begynnelsen när braskaminerna kom ut på marknaden var den så kallade Hugokaminen en av de första. Den installerade vi och den var i det närmaste lika effektiv som nutida kaminer. Den hade vi i cirka 30 år, men för fem år sedan byttes den ut mot en Handölskamin med täljsten. Under vinterhalvåret har vi i stort sett eldat i kaminerna varje dag och därigenom sparat en hel del pengar. Det är lätt att få tag på ved gratis. Det viktiga är att den är torr när man eldar.

För två år sedan sattes det in nya isolerglasfönster i alla rummen och en ny altandörr.

Vi har ett allrum i anslutning till köket och där håller vi mestadels till eftersom TV:n ”bestämmer en hel del”. Vardagsrummet på 27 kvadratmeter användes endast vid högtidliga tillfällen och då behövs bara värmeåtervinningen. Annat blir det när en barnfamilj flyttar in i huset. En minibastu finns som drar 1–2 kilowatt.

Genom vidtagna åtgärder stannar förbrukningen på 10 000–12 000 kilowatt. Energideklaration har utförts 2009-12-03 utan rekommendationer om ytterligare kostnadseffektiva åtgärder.

TRÄDGÅRDEN

Alltsedan vi tog villan i besiktning sattes spaden i jorden, har min fru och jag ägnat oss åt trädgårdsskötsel. Vi planterade omedelbart äpple- och plommonträd, hallon- vinbärs- och krusbärsbuskar samt jordgubbar. Allt vad blommor heter fick sin plats. Ett stort trädgårdsland avsattes för att odla grönsaker eftersom vi i stort sett är vegetarianer för att undvika vällevnadssjukdomarna.

Vi torkar alltid av porslinet från matrester med hushållspapper för att undvika stopp i avloppet. Resterna hamnar sedan i ett stort kärl för kompostering av trädgårdsavfall. Dessutom finns en 4x1x1 meters kompostlåda med tre fack där avfallet hamnar till gagn för alla maskar. För vattning av trädgården finns fem stycken tunnor, som är seriekopplade, där regnvattnet kommer från taket. Vattnet sprids med elpump. Regnvatten är bättre än vattenledningsvattnet. I övrigt är vi noga med källsortering av trädgårdsavfall och annat för transport till återvinningscentral.

BILEN

1941 blev jag inkallad till militärtjänstgöring och då fick jag mitt körkort. Då fanns det bara ett fåtal bensindrivna bilar, varför man blev hänvisad till köra en gammal kombi med gengas, som torde vara miljövänlig. Det var under de så kallade isvintrarna med mycket snö och kyla, som jag blev kommenderad att köra till Eksjö. I mörkaste Småland blev det stopp genom att det blev isbildning i rören och gasen inte kunde komma fram till motor. Jag gjorde vad jag kunde med spettning i ”burken” utan resultat. Jag fick i mig för mycket gas, med påföljd att jag fick magbesvär och fick sätta mig i diket i 40 graders kyla. Vad som sedan hände är en lång historia.

1950 köpte jag min första bil en Renault CV4 med hela 19 hästkrafter. Den drog en halv liter bensin per mil och var tydligen redan då en miljöbil. Sedan blev det ytterligare 13 bilar och kanske avslutas med miljöbilen Toyota Aygo, som även den drar en halv liter milen. Om min hälsa står mig bi till 2011 har jag hört prickfritt i 70 år. Även detta kanske man kalla miljövänligt. För ett par år sedan fick jag Kungliga automobilklubbens (KAK:s) medalj för 60 års prickfri körning. Någon medalj för 70 år finns inte men sades då att en sådan kan bli verklighet.

Jag är medveten om att mina miljöaktiviteter endast utgör några miljarder promille, men kanske är det någon som tar efter vad jag har beskrivit, som i slutändan minskar levnadsomkostnaderna. ”Många bäckar små gör en stor å”

Carl-Åke Vinstedt, Vendelsö